

Geachte Genodigden,
Beste vrienden

Vooreerst wil ik mij als voorzitter verontschuldigen voor deze middag. Professionele verplichtingen maken dat ik mij op het ogenblik van deze nieuwjaarsreceptie, eens te meer, in het buitenland bevind. Gelukkig wordt mijn taak waargenomen door onze ondervoorzitter, mijn vriend Paul Vandenbussche. In naam van het bestuur van dit Vrijzinnig Centrum wens ik jullie allen een voorspoedig en gezond 2011. Maar vooraleer een beetje dieper in te gaan op onze dromen en verwachtingen voor 2011 wil ik een aantal mensen danken voor hun belangloze en volgehouden inzet.

Mijn dank gaat uit naar alle bestuursleden die, zonder onderscheid, onverdroten meewerken aan de werking van het Vrijzinnig Centrum. Op het bestuur is de spreuk; één voor allen, allen voor één, van toepassing. Dank zij hen blijft het Vrijzinnig Centrum ambitieus. Het programma voor 2011 is omzeggens klaar. Alleen voor der laatste activiteit twijfelen we nog wat. Maar ook binnenkort zal deze knoop worden doorgehakt.

Beste vrienden 2010 was een roerig jaar. Ik pik er twee dingen uit: het seksueel misbruik van kinderen in de kerk en het asiel- en integratiebeleid in ons land.

Seksueel misbruik, zeker bij kinderen, is nooit toelaatbaar of het nu binnen of buiten de kerk is. Nu niet en vroeger ook niet. En zoals Danneels het stelde voor de parlementaire onderzoekscommissie: “ misbruik in het kader van een pastorale vertrouwensrelatie is nog veel erger dan daarbuiten? Niet alleen omdat de Kerk een hoge morele standaard hanteert, maar ook omdat het bovendien neerkomt op een ‘spiritueel verraad ten aanzien van een gelovige’. Dat hierdoor vele geloven gingen wankelen is dan ook niet verwonderlijk. Denk niet dat ik leedvermaak heb omwille van de vele kerkuitredingen. Het komt mij voor dat deze mensen zich hebben ontdaan van waarheden die hen opgelegd werden door hun geloof. Maar daarmee is de kous niet af. Veel mensen hebben niet alleen toegestaan dat anderen hen verplichtingen oplegden maar hebben ook zichzelf verplichtingen opgelegd waardoor ze zichzelf niet meer konden zijn. Want als zijn eigen waarheid, als zijn 'zichzelf zijn' ten koste gaat van anderen, waar is men dan mee bezig? Het ging toch om saamhorigheid, het ging toch om vrede, het ging toch om liefde? Dat was en is voor vele mensen de kapstok om hun streven en hun normen en waardestelsel aan op te hangen. Maar wat is er van overleefd gebleven?

Op 17 oktober 2010 stelde de Duitse Kanselier Angela Merkel dat de multiculturele samenleving in Duitsland mislukt was. Inderdaad aan het begin van de eenentwintigste eeuw is het debat over integratie, burgerschap en identiteit sterk gepolariseerd, waarbij angst voor culturele verschillen, de meningsvorming en de reflectie, alsook het politiek beleid met het asielbeleid als topje van de ijsberg sterk domineert. Deze ontwikkeling beperkt zich uiteraard niet tot België alleen. Gans Europa worstelt met dit probleem. In het politieke debat over een samenhangend integratiebeleid worden voortdurend grenzen getrokken tussen mensen die deel uitmaken van de samenleving en mensen die daarbuiten vallen. Deze grenzen worden getrokken door dominante groepen die hun eigen dwingende eisen opleggen aan mensen – de zogenoemde vreemdelingen, migranten, allochtonen – die niet aan het ideaal beeld van de samenleving voldoen. Maar de sociale werkelijkheid is groter, complexer en reëler dan de zogenaamde samenleving omdat ook diegene die zich “onwenselijk – niet conform onze dwingende eisen” gedragen wel in de sociale werkelijkheid leven. Het debat is nog lang niet ten einde. Zullen we erin slagen tussen de verschillende culturen in onze samenleving bruggen te slaan? Zullen we in staat blijven deze mensen als mensen te zien of zullen we verblind worden door de beelden die wij over anderen vormen? Hoe dan ook als we deze mensen echt willen leren kennen zullen we contact met hen moeten leggen en voor het leggen van goede contacten zal het nodig zijn om ons in het verhaal van de ander in te leven.

Er is in 2011 nog heel veel werk aan de winkel. In dit werken moeten we ons laten leiden door onze humanistische waarden nl.

1. Ons diep respect voor de persoonlijke autonomie en voor de onvervangbare waarde en betekenis van ieder menselijk wezen of hij nu autochtoon of allochtoon is.
2. Ons niet te schokken vertrouwen in het menselijk vermogen om te leren, om ons inzicht in de wereld waarin wij leven en in onszelf te verdiepen door middel van kritische argumentatie en rationele discussie.
3. Onze hartstochtelijke betrokkenheid op het belang van democratische grondrechten en op de ontwikkeling van een wereldomvattend democratisch beraad, gebaseerd op de erkenning van de universele mensenrechten.
4. Onze standvastige betrokkenheid op sociale rechtvaardigheid.
5. Onze krachtige betrokkenheid op de waarde van het wetenschappelijk onderzoek, gepaard aan een kritisch besef van de beperkingen van de wetenschappelijke rationaliteit.

Beste vrienden, het moet onze droom zijn deze humanistische waarden te zien zegevieren opdat onze wereld in 2011 een stuk vrediger zou worden.